

BALIKESİR
ÜNİVERSİTESİ

2026-2027

Balıkesir Üniversitesi

TURİZM FAKÜLTESİ

**TURİZM REHBERLİĞİ
BÖLÜMÜ**

**PROGRAM
YETERLİLİKLERİ VE
MÜFRADAT UYUM
ANKETİ RAPORU**

rehberlik@balikesir.edu.tr

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
TURİZM FAKÜLTESİ
PROGRAM YETERLİLİKLERİ VE MÜFREDAT UYUM ANKETİ RAPORU

Aşağıdaki tabloda program yeterlilikleri ve müfredat uyum anketine katılan Turizm Rehberliği mezunlarının genel bilgileri yer almaktadır. Anketin katılımcı sayısı 19 kişidir. Katılımcıların %26,32'si 2021 ve öncesi, %5,26'sı 2023, %15,79'u 2024, %26,32'si 2025 ve %26,32'si 2026 mezunudur. Mezuniyet sonrası durumda alanında çalışanların oranı %36,84, alan dışında çalışanların oranı %31,58, lisansüstü eğitim alanların oranı %26,32 ve iş arayanların oranı %5,26'dır.

		n	%
Mezun olduğunuz birim ?	Turizm Fakültesi	19	100
Mezun olduğunuz program ?	Turizm Rehberliği	19	100
Mezuniyet yılınız ?	2021 ve öncesi	5	26,32
	2023	1	5,26
	2024	3	15,79
	2025	5	26,32
	2026	5	26,32
Mezuniyet sonrası durumunuz ?	Alanımda çalışıyorum	7	36,84
	Alan dışında çalışıyorum	6	31,58
	İş arıyorum	1	5,26
	Lisansüstü eğitim alıyorum	5	26,32

Aşağıdaki tabloda program yeterlilikleri ve müfredat uyumuna dair ifadelere verilen yanıtların ortalama (ort.) puanları sunulmuştur. Puanlama “1=Hiç Katılmıyorum ve 5=Tamamen Katılıyorum” şeklinde değerlendirilmiştir.

Deneyimsel Maddeler	Ort.
Program, mesleki bilgi ve becerilerimi kazanmamda yeterli olmuştur.	4,11
Program çıktıları, mezuniyet sonrası mesleki beklentilerimle uyumlu olmuştur.	3,89
Program, problem çözme ve klinik/uygulama becerilerimi geliştirmiştir.	4,05
Program, güncel mesleki uygulamalara uyum sağlayacak yeterlilikler kazandırmıştır.	4,05
Program, mesleki etik ve sorumluluk bilinci kazandırmıştır.	4,53
Zorunlu derslerin içerikleri mesleki gereksinimleri karşılamaktadır.	4,37
Seçmeli dersler, mesleki ilgi ve ihtiyaçlarıma cevap vermiştir.	3,79
Aldığım dersler program çıktılarının kazandırılmasına katkı sağlamıştır.	4,26
Genel Değerlendirme	Ort.
Ders içerikleri güncel bilimsel ve sektörel gelişmelerle uyumludur.	4,26
Uygulamalı ders saatleri yeterlidir.	3,32
Derslerin öğrenme çıktıları ile program çıktıları arasında tutarlılık vardır.	4,05
Ders içerikleri mezuniyet sonrası mesleki uygulamalarla uyumludur.	4,21
Derslerin AKTS iş yükleri gerçek iş yükümü yansıtmaktadır.	4,11
Uygulamalı derslerin AKTS değeri yeterlidir.	4,05
Bazı derslerde AKTS ile içerik/iş yükü arasında uyumsuzluk vardır.	2,58
Program, mezuniyet sonrası iş hayatına geçişimi kolaylaştıracak yetkinlikler kazandırmıştır.	4,00

Deneyimsel maddeler boyutunda en yüksek ortalamanın “Program, mesleki etik ve sorumluluk bilinci kazandırmıştır” maddesine ait olduğu görülmektedir (4,53). Bu sonuç, mezunların programın mesleki etik ve sorumluluk bilinci kazandırma yönünü güçlü değerlendirdiklerini göstermektedir. En düşük ortalama ise “Seçmeli dersler, mesleki ilgi ve ihtiyaçlarına cevap vermiştir” maddesinde (3,79) elde edilmiştir. Bu bulgu, seçmeli derslerin mesleki ilgi ve ihtiyaçlarla uyumunun geliştirilmesine yönelik bir alan bulunduğuna işaret etmektedir.

Genel değerlendirme boyutunda en yüksek ortalama “Ders içerikleri güncel bilimsel ve sektörel gelişmelerle uyumludur” maddesinde (4,26) belirlenmiştir. En düşük olumlu ifade ortalaması “Uygulamalı ders saatleri yeterlidir” maddesine (3,32) aittir. Ayrıca olumsuz yönde ifade edilen “Bazı derslerde AKTS ile içerik/iş yükü arasında uyumsuzluk vardır” maddesinin ortalamasının 2,58 olması, katılımcıların bu uyumsuzluğa görece düşük düzeyde katıldıklarını göstermektedir. Bulgular birlikte değerlendirildiğinde, uygulama saatlerinin artırılması programın geliştirilmesi açısından öne çıkan alanlardan biridir.

Anket kapsamında açık uçlu sorulara verilen yanıtlar aşağıda özetlenmiştir.

1. Programda eklenmesini önerdiğiniz yeni ders veya içerikler nelerdir ?

Yanıtlarda uygulamalı ve saha temelli eğitimin artırılması belirgin biçimde öne çıkmıştır. Katılımcılar anlatım ve anlatıcılık becerilerine yönelik dersler, uygulama gezileri, alan eğitimi ve apranti rehberlik/staj uygulamalarının güçlendirilmesini önermiştir. Bunun yanında Osmanlı Tarihi, Doğu Roma Tarihi, Anadolu Efsaneleri ve Dünya Tarihi gibi içerikler ile Turizm Coğrafyası ve Antik Yerleşimler derslerinin kapsamının genişletilmesi talep edilmiştir. Yabancı dil derslerinin, özellikle Almanca öğretiminin daha planlı ve koordineli yürütülmesi; MKS sınavına yönelik soru çözümü ve tekrar saatleri oluşturulması da dile getirilen öneriler arasındadır. Bazı katılımcılar dersler arasındaki içerik tekrarlarının azaltılması gerektiğini belirtmiştir.

2. Mezuniyet sonrası mesleki hayatta en çok zorlandığınız konular nelerdir ?

Katılımcıların yanıtlarında iş bulma, yabancı dil yeterliliği ve MKS’ye hazırlıkla ilgili güçlükler öne çıkmıştır. Ayrıca okulda edinilen teorik bilginin sahadaki uygulamaya aktarılması, mesleğe nasıl başlanacağını ve uygulamadaki mesleki süreçlerin öğrenilmesi, misafirlerle iletişim kurma ve mikrofon kullanarak topluluğa hitap etme konularında zorlanıldığı ifade edilmiştir. Uygulama gezilerinin maliyeti de mesleğe geçişi zorlaştıran unsurlardan biri olarak belirtilmiştir.

3. İçeriklerinin güncellenmesini önerdiğiniz dersler varsa, hangileridir ?

Yanıtlarda özellikle Almanca derslerinin içerik ve öğretim sürecinin yeniden düzenlenmesi, anlatım yapma odaklı derslerin geliştirilmesi ve bazı turizm derslerindeki tekrarların azaltılması önerilmiştir. Sanat Tarihi de güncellenmesi önerilen dersler arasında yer almıştır. Bazı katılımcılar mevcut ders içeriklerini yeterli bulduklarını ve yalnızca MKS sınavına yönelik ek çalışma saatlerinin yararlı olacağını ifade etmiştir.

4. Müfredattan kaldırılmasını önerdiğiniz dersler varsa, hangileridir ?

Katılımcı görüşleri bu konuda farklılaşmaktadır. Bazı yanıtlar herhangi bir dersin kaldırılmasını önermemiştir. Diğer yanıtlarda birbirini tekrar eden doğrudan turizm içerikli bazı derslerin azaltılması; Ekonomi, Temel Hukuk, Örgütsel Davranış ve İnsan Kaynakları Yönetimi gibi derslerin kaldırılması ya da yerine daha faydalı görülen içeriklerin konulması önerilmiştir. Bir katılımcı “Coğrafya tarihi” ifadesini kullanmıştır. Bu öneriler bireysel mezun görüşleri olarak değerlendirilmelidir.

5. Programın geliştirilmesine yönelik diğer öneriler nelerdir ?

Programın geliştirilmesine yönelik önerilerde saha etkinlikleri ve uygulama gezilerinin artırılması, öğrencilerin otobüs ve ören yeri gibi gerçek rehberlik ortamlarında anlatım yapmasının teşvik edilmesi ve rota üzerindeki duraklar ile mesleki uygulamaların deneyim yoluyla öğrenilmesi öne çıkmıştır. Müfredat geliştirme sürecinde aktif olarak sahada çalışan turist rehberlerinin görüşlerinin

alınması ve uluslararası programların artırılması da önerilmiştir. Bazı katılımcılar ise programı ve fakülte deneyimini yeterli bulduklarını belirtmiştir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Anket bulguları, Turizm Rehberliği programının mezunlar tarafından özellikle mesleki etik ve sorumluluk bilinci kazandırma, zorunlu derslerin mesleki gereksinimleri karşılama ve ders içeriklerinin güncel bilimsel ve sektörel gelişmelerle uyumu açısından olumlu değerlendirildiğini göstermektedir. Bununla birlikte uygulamalı ders saatlerine ilişkin ortalamanın diğer olumlu ifadelerin gerisinde kalması ve açık uçlu yanıtlarda saha deneyiminin artırılmasına yönelik görüşlerin tekrarlanması, uygulama boyutunun program geliştirme çalışmalarında öncelikli olarak ele alınabileceğini göstermektedir.

Açık uçlu yanıtlar, öğrencilerin yalnızca bilgi edinmesini değil, rehberlik mesleğinin uygulamadaki işleyişini deneyimlemesini de önemsediklerini ortaya koymaktadır. Uygulama gezileri, topluluk önünde anlatım, mikrofon kullanımı, misafir iletişimi, rota ve durak bilgisi ile apranti rehberlik gibi öneriler bu beklentiyi somutlaştırmaktadır. Bu doğrultuda saha temelli öğrenme etkinliklerinin derslerle daha sistematik biçimde ilişkilendirilmesi ve öğrencilerin mezuniyet öncesinde daha fazla anlatım deneyimi kazanmasının desteklenmesi değerlendirilebilir.

Ders içeriklerine ilişkin görüşlerde Turizm Coğrafyası, Antik Yerleşimler, yabancı dil dersleri ve anlatım odaklı içeriklerin geliştirilmesi; bazı derslerdeki tekrarların azaltılması öne çıkmaktadır. Ders kaldırmaya ilişkin önerilerin ise katılımcılar arasında ortaklaşmadığı görülmektedir. Bu nedenle derslerin kaldırılması ya da değiştirilmesine yönelik kararların, bireysel mezun görüşlerinin yanı sıra program yeterlilikleri, ders-program çıktısı ilişkileri, öğrenci geri bildirimleri ve sektör gereksinimleri birlikte değerlendirilerek alınması uygun olacaktır.

Mezuniyet sonrası yaşanan iş bulma, yabancı dil yeterliliği, MKS'ye hazırlık ve mesleğe başlangıç süreçlerine ilişkin güçlükler, programın kariyere geçiş boyutunda destekleyici uygulamaların önemine işaret etmektedir. Aktif turist rehberlerinin deneyimlerinin eğitim sürecine daha fazla dâhil edilmesi, sınav ve mesleğe giriş süreçlerine yönelik bilgilendirme çalışmalarının güçlendirilmesi ve uluslararası programlara katılım olanaklarının artırılması, mezunların mesleki yaşama hazırlıklarını destekleyebilecek alanlar olarak değerlendirilebilir.